

Ängssvampar 2005

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

Ängssvampar 2005

ISSN 1103-8209, meddelande nr 2006:15

Text: Ann-Christin Nyström

Redigering och layout: Per Ekerholm

Bild: Ögonvaxskivling (*Hygrocybe fuscescens*), Tobias Ivarsson

Tryckt på Länsstyrelsens repro april 2006

Utgiven av

Förord

Ann-Christin Nyström har på uppdrag av Länsstyrelsen i Kronobergs län inventerat ängssvampar i fyra utvalda ängsmarksområden under hösten 2005. Inventeringen ingår som en del i arbetet med att ta fram ett regionalt underlag för skrivandet av ett åtgärdsprogram för svampar på ängs- och betesmarker, vilket Länsstyrelsen i Kronobergs län kommer att ansvara för.

Länsstyrelsen har inte tagit ställning till de åtgärdsförslag som framförs i rapporten, utan inventeraren ansvarar ensam för innehållet.

Länsstyrelsen

Ängssvampar 2005

Sammanfattning

Under 2005 inventerades ängssvampar på 43 ängar spridda över fyra områden i Uppvidinge och Växjö kommun på ängs- och betesmark. Totalt sett påträffades 39 arter. Åtta rödlistade ängssvamparter hittades. Tre arter är snarast att betrakta som hagmarksarter.

Då hösten år 2005 var ovanligt torr, har resultatet av tidigare tre års inventeringar från ett av områdena inkluderats i rapporten. Det tidigare materialet avviker inte påfallande från 2005 års resultat med undantag för att ytterligare två rödlistade ängssvampar tillkommer.

Inledning

Under 2006 kommer Länsstyrelsen i Kronobergs län att ansvara för att ett åtgärdsprogram skrivs för svampar på ängs- och betesmarker med tre rödlistade storsvamparter i fokus. De tre arterna är: fager vaxskivling (*Hygrocybe aurantiosplendens* NT), praktvaxskivling (*Hygrocybe splendidissima* NT) och blårödling (*Entoloma madidum* VU).

Som ett första steg i arbetet med att ta fram ett regionalt underlag inför skrivandet av ett åtgärdsprogram för ovan nämnda svampar, beslöt Länsstyrelsen att inventera ängssvampar i fyra utvalda ängsmarksområden under hösten 2005. De storsvampar vilka växer på ängs- och betesmark och är rödlistade, är alla känsliga för upphörande av hävd och förhöjda näringsnivåer i mark. Därför har det i inventeringen ingått att beskriva områdenas och dellokalernas pågående skötsel. Syftet med undersökningen var att ställa förekomsten av rödlistade ängssvampar i relation till pågående hävd i områdena, undersöka vilka arter som förekommer tillsammans på olika lokaler, vilka rödlistade arter som är mest rara i de studerade områdena samt hur förekomsten på lokalnivå ser ut i förhållande till förekomsten på landskapsnivå.

Metodik

Fyra inventeringsområden med ängs- och betesmarksmosaik valdes ut: Lundby/Botillabo, Våraskröv och Skäraskog i Uppvidinge kommun samt Svanås/Ängariket i Växjö kommun.

Inom respektive område inventerades 19, 6, 7 och 11 ängar (delområden) vilka genomsöktes efter fruktkroppar av svamp, med tonvikt på specifikt ängslevande svampar i allmänhet och vaxskivlingar av släktet *Hygrocybe* i synnerhet (tabell 1).

Alla fynd av rödlistade arter koordinatsattes. I området Svanås/Ängariket har tidigare inventeringar av ängssvamp med samma metodik genomförts 1999, 2000 och 2004. Då förekomsten av fruktkroppar varierar avsevärt över åren, har resultatet från dessa tidigare inventeringar tagits med som jämförelse (tabell 4).

Nedan följer en kort beskrivning av lokalerna.

Svanås/Ängariket

Området är ett komplex av hävdade ängar. Ingen av lokalerna har någon form av områdesskydd.

1. Hagtorpaängens väggkant: slåtter med lie.
2. Gammal bruksväg till Ryttaåtorpsängen: klipps med gräsklippare.
3. Hästbete mellan Norratorpa och Ryttaåtorpsängen: hästbete, välhävdad.
4. Lundholmaängen: ej slått 2005, sent påsläpp med nötbete.
5. Milstenen: slåtter (lie) runt milstenen, P-platsen och dikeskanten norrut.
6. Klockaretorpsängen: en numera slått (lie) tidigare igenvuxen f.d. potatisåker.
7. Sakristieängen: slåtter med lie och efterbete med nöt.
8. Hagtorpsängen: slåtter med lie.
9. Pias äng: slåtter med lie.
10. Boket: ogödslad gräsmatta, vilken klipps med gräsklippare.
11. Norratorpsängen: slåtter med lie och efterbete med nöt. Välhävdad.
12. Carinaängen: slåtter med lie och efterbete med nöt, välhävdad.
13. Ryttaåtorpsängen: slåtter med lie och efterbete med nöt, välhävdad.

Våraskröv

Våraskröv är ett naturreservat i vilket ingår ett parti av ängsmark.

Område 1: svagt bete av nöt.

Område 2: nötbete, välhävdad.

Område 3: slåtter (slåtterbalk) och nötbete, välhävdad.

Område 4: nötbete, välhävdad.

Område 5: svagt bete av nöt.

Område 6: nötbete, välhävdad.

Skäraskog

Skäraskog består dels av ängar i ett naturreservat och dels av ett antal ängar inom Natura 2000 områdena.

1. Södra reservatsdelen: nötbete, välhävdad.
2. Norra reservatsdelen: nötbete, välhävdad.
3. P-platsen: välhävdad.
4. Väster om grusvägen utmed markerad stig: svagt nötbete.
5. Väster om grusvägen på gammal åker: svagt nötbete.
6. Öster om grusvägen, ängen närmast P-platsen: Ängen slås (slåtterbalk), efterbete av nöt.
7. Öster om grusvägen, övrig Natura 2000 mark: nötbete, välhävdad.

Lundby/Botillabo

Lundby/Botillabo är ett större område av ängs-, hagmarks- och åkermosaik. De inventerade områdena ingår i Natura 2000.

Område 1: slätter, svagt efterbete av får.

Område 2: svagt fårbete.

Område 3: ohävd.

Område 4: fårbete, välhävdad.

Område 5: ställvis slätter, ställvis ohävd.

Område 6: slätter.

Område 7: ställvis bete.

Område 8: slätter.

Område 9: bete av häst, välhävdad.

Område 10: bete av häst, mycket sly av björk och asp, välhävdad.

Område 11: ställvis slätter, efterbete av häst, välhävdad.

Område 12: bete av nöt, välhävdad.

Område 13: bete av nöt, välhävdad.

Område 14: ohävd, igenvuxet.

Område 15: bete av häst, välhävdad.

Område 16: sent och svagt nötbete, efterbete av häst.

Område 17: ställvis slätter, ställvis bete (nöt ?), efterbete av nöt på slättermarken.

Område 18: Bete av nöt och efterbete av häst, välhävdad.

Område 19: svagt bete av ställvis får, häst och nöt.

Resultat

Sammanlagt åtta rödlistade ängssvamparter hittades (tabell 2, 3 och 5).

En av dessa är hotklassad och sju tillhör vaxskivlingar av släktet *Hygrocybe*. Scharlakansvaxskivlingen (*Hygrocybe punicea*) påträffades i alla 4 områdena på sammanlagt 11 av 43 olika inventerade ängs- och betesmarker. Praktvaxskivlingen (*Hygrocybe splendissima*) hittades i tre av områdena på sammantaget 7 av 24 inventerade ängar men saknades i det området vilket hyste flest rödlistade ängssvampar (Lundby-Botillabo). Den lila vaxskivlingen (*Hygrocybe flavipes*) växte i två av områdena men endast på ett fåtal ängar. Ögonvaxskivling (*Hygrocybe fuscescens*) och lädervaxskivling (*Hygrocybe russiicariacea*) påträffades på en äng var inom Svanås/Ängariket. Fager vaxskivling (*Hygrocybe aurantiosplendens*), brun vaxskivling (*Hygrocybe colemanniana*), slemvaxskivling (*Hygrocybe glutinipes*) och trådvaxskivling (*Hygrocybe intermedia*) påträffades på en äng var inom Lundby/Botillabo.

Av de ängslevande, rödlistade fingersvamparna hittades en art, rökfingersvamp (*Clavaria fumosa*), på en lokal i ett område (Skäraskog). Två av de påträffade arterna av vaxskivlingar (fager vaxskivling och praktvaxskivling) ingår i det åtgärdsprogram för svampar på äng- och betesmarker vilket kommer att skrivas under året. Samtliga påträffade rödlistade ängssvamparna minskar i landet, är känsliga för upphörd hävd och påverkas negativt av förhöjda näringsnivåer i marken.

En jämförelse mellan 2005 års resultat från Svanås/ Ängariket (tabell 4) och tidigare inventeringar i samma område hålls, då urvalet av lokaler varierat mellan inventeringstillfällena, dock är det värt att notera att det under tidigare inventeringar påträffats två rödlistade ängssvampar på enstaka lokaler (Slemvaxskivling, *Hygrocybe glutinipes*, och rosenfingersvamp, *Clavaria rosea*), vilka inte hittades 2005.

Tabell 1/Inventeringslokaler

	Nr	Koord - O	Koord - N	Inventeringsområde	Kommun	Status	Datum
Hagtorpaängens vägkant	1	1432713	6323736	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	12/10
Gammal bruksväg till Ryttaretorpsängen	2	1432472	6324006	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	12/10
Hästbete mellan Norratorpa och Ryttaretorpaängen	3	1432584	6324018	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	12/10
Lundholmaängen	4	1432108	6321918	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Milstenen	5	1432492	6323471	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	Ej 2005
Klockaretorpaängen	6	1432532	6323315	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Sakristieängen	7	1432500	6323631	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	Ej 2005
Hagtorpaängen	8	1432812	6323764	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Pias äng	9	1432964	6323733	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Boket	10	1433040	6323696	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	12/10
Norratorpaängen	11	1432690	6324027	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Carinaängen	12	1432597	6324205	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	19/9, 12/10
Ryttaretorpaängen	13	1432515	6323932	Svanås/Ängariket	Växjö	Ej areellt skydd	12/10
Södra reservatsdelen	1	1472411	6325577	Skäraskog	Uppvidinge	Naturresevat	1/9, 5/10, 5/11
Norra reservatsdelen	2	1472506	6325787	Skäraskog	Uppvidinge	Naturresevat	1/9, 5/10, 5/11
P - platsen	3	1472408	6325803	Skäraskog	Uppvidinge	Natura 2000	1/9, 5/10, 5/11
Väster om grusvägen, utmed markerad stig	4	1472356	6325834	Skäraskog	Uppvidinge	Natura 2000	5/10, 5/11
Väster om grusvägen, på gammal åker	5	1472239	6325782	Skäraskog	Uppvidinge	Natura 2000	5/10, 5/11
Öster om grusvägen, ängen närmast P - platsen	6	1472453	6325874	Skäraskog	Uppvidinge	Natura 2000	1/9, 5/11
Öster om grusvägen, övrig Natura 2000 mark	7	1472599	6325866	Skäraskog	Uppvidinge	Natura 2000	5/10, 5/11
Område 1	1	1478570	6322909	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	1/9, 8/10, 24/11
Område 2	2	1478567	6322679	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	8/10, 24/11
Område 3	3	1478649	6322735	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	1/9, 8/10, 24/11
Område 4	4	1578650	6322648	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	8/10, 24/11
Område 5	5	1478804	6322579	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	8/10, 24/11
Område 6	6	1478711	6322815	Våraskruvs NR	Uppvidinge	Naturresevat	1/9, 8/10, 24/11
Område 1	1	1492916	6318161	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	29/8, 6/10
Område 2	2	1492975	6318352	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	29/8, 6/10
Område 3	3	1492789	6318275	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	29/8, 6/10
Område 4	4	1492558	6318443	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	25/8, 30/9
Område 5	5	1492459	6317840	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8, 30/9, 6/10
Område 6	6	1492171	6317952	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8, 30/9

	Nr	Koord - O	Koord - N	Inventeringsområde	Kommun	Status	Datum
Område 7	7	1491951	6318069	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8
Område 8	8	1491650	6318098	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8, 6/10
Område 9	9	1491537	6318018	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8, 6/10
Område 10	10	1491955	6318340	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9, 6/10
Område 11	11	1492033	6318209	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9, 6/10
Område 12	12	1491282	6317898	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9
Område 13	13	1491020	6317935	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9
Område 14	14	1491237	6318115	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9
Område 15	15	1491020	6318038	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9, 6/10
Område 16	16	1490920	6318219	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9
Område 17	17	1491119	6317838	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/9, 6/10
Område 18	18	1491637	6317885	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	30/8, 6/10
Område 19	19	1492430	6318509	Lundby/Botillabo	Uppvidinge	Natura 2000	25/8, 30/9

Scharlakansvaxskivling. Foto: Jonas Hedin.

Tabell 2/ Resultatet av 2005 års inventering avseende inventeringsområdena Svanås/Ängariket och Skäraskog. Ett x står för förekomst i delområdet utan att specificera mängden fruktkroppar.

			Svanås, Ängariket											Skäraskog							
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6
Släkte <i>Clavaria</i>																					
<i>C. fumosa</i>	Rökfingersvamp	NT																			x
<i>C. vermicularis</i>	Maskfingersvamp									x											x
Släkte <i>Clavulinopsis</i>																					
<i>C. corniculata</i>	Ängsfingersvamp								x										x	x	
<i>C. fusiformis</i>										x					x						
<i>C. helvola</i>	Hagfingersvamp															x					
<i>C. luteoalba</i>	Aprikosfingersvamp						x														x
Släkte <i>Ramariopsis</i>																					
<i>R. subtilis</i>														x							
Släkte <i>Hygrocybe</i>																					
<i>H. chlorophana</i>	Gul vaxskivling		x										x								
<i>H. ceracea</i>	Spröd vaxskivling											x			x	x	x			x	x
<i>H. coccinea</i>	Blodvaxskivling														x	x	x			x	x
<i>H. conica</i>	Toppvaxskivling		x																x		x
<i>H. flavipes</i>	Lila vaxskivling	NT																	x	x	
<i>H. fornicata</i>	Musseronvaxskivling																		x		
<i>H. fuscescens</i>	Ögonvaxskivling	NT																			
<i>H. insipida</i>	Småvaxskivling											x									
<i>H. laeta</i>	Broskvaxskivling						x												x	x	
<i>H. miniata</i>	Mönjevaxskivling			x			x														
<i>H. persistens</i>	Spetsvaxskivling																				
<i>H. pratensis</i>	Ängsvaxskivling		x						x	x							x	x	x	x	x
<i>H. psittacina</i>	Papegojvaxskivling				x				x											x	
<i>H. punicea</i>	Scharlakansvaxskivling	NT							x								x	x	x		x
<i>H. reidii</i>	Honungsvaxskivling																		x		x
<i>H. russiicoriacea</i>	Lädervaxskivling	NT							x												
<i>H. splendidissima</i>	Praktvaxskivling	NT			x				x				x					x		x	
<i>H. virginea</i>	Vit vaxskivling		x		x				x	x					x		x	x	x	x	x
Släkte <i>Mycena</i>																					
<i>M. flavoalba</i>	Gulvit hätta																		x		
Släkte <i>Entoloma</i>																					
<i>E. sericellum</i>	Bleknopping								x	x									x		
Släkte <i>Macrolepiota</i>																					
<i>M. procera</i>	Stolt fjällskivling																				x
Släkte <i>Geoglossum</i>																					
<i>Geoglossum</i> sp.							x														
<i>G. umbratile.</i>	Svart jordtunga		x																		

Tabell 5/ Frekvens av förekomster

		Våraskröv	Skäraskog	Svanås/Ängariket	Lundby/Botillabo	
Släkte <i>Clavaria</i>		6 lokaler	7 lokaler	11 lokaler	19 lokaler	
<i>C. amoenoides</i>	Slank fingersvamp		0/6	0/7	0/11	1/19
<i>C. fumosa</i>	Rökfingersvamp	NT	0/6	1/7	0/11	0/19
<i>C. vermicularis</i>	Maskfingersvamp		1/6	1/7	1/11	2/19
Släkte <i>Clavulinopsis</i>						
<i>C. corniculata</i>	Ängsfingersvamp		0/6	2/7	1/11	0/19
<i>C. fusiformis</i>			0/6	1/7	1/11	0/19
<i>C. helvola</i>	Hagfingersvamp		0/6	1/7	0/11	0/19
<i>C. luteoalba</i>	Aprikosfingersvamp		2/6	1/7	1/11	1/19
Släkte <i>Ramariopsis</i>						
<i>R. subtilis</i>			0/6	0/7	1/11	0/19
Släkte <i>Hygrocybe</i>						
<i>H. aurantiosplendens</i>	Fager vaxskivling	NT	0/6	0/7	0/11	1/19
<i>H. chlorophana</i>	Gul vaxskivling		1/6	0/7	2/11	6/19
<i>H. ceracea</i>	Spröd vaxskivling		2/6	6/7	1/11	4/19
<i>H. coccinea</i>	Blodvaxskivling		1/6	5/7	0/11	3/19
<i>H. colemanniana</i>	Brun vaxskivling	NT	0/6	0/7	0/11	1/19
<i>H. conica</i>	Toppvaxskivling		0/6	2/7	1/11	5/19
<i>H. flavipes</i>	Lila vaxskivling	NT	0/6	2/7	0/11	1/19
<i>H. fornicata</i>	Musseronvaxskivling		0/6	1/7	0/11	1/19
<i>H. fuscescens</i>	Ögonvaxskivling	NT	0/6	0/7	1/11	0/19
<i>H. glutinipes</i>	Slemvaxskivling	NT	0/6	0/7	0/11	1/19
<i>H. insipida</i>	Småvaxskivling		0/6	0/7	1/11	2/19
<i>H. intermedia</i>	Trådvaxskivling	VU	0/6	0/7	0/11	1/19
<i>H. laeta</i>	Broskvaxskivling		0/6	2/7	1/11	3/19
<i>H. lepida</i>	Kantarellvaxskivling		1/6	0/7	0/11	3/19
<i>H. miniata</i>	Mönjevaxskivling		0/6	0/7	2/11	0/19
<i>H. nitrata</i>	Lutvaxskivling		0/6	0/7	0/11	1/19
<i>H. pratensis</i>	Ängsvaxskivling		2/6	5/7	3/11	3/19
<i>H. psittacina</i>	Papegojvaxskivling		2/6	1/7	2/11	1/19
<i>H. punicea</i>	Scharlakansvaxskivling	NT	2/6	4/7	2/11	3/19
<i>H. reidii</i>	Honungsvaxskivling		0/6	3/7	0/11	4/19
<i>H. russiocoriacea</i>	Lädervaxskivling	NT	0/6	0/7	1/11	0/19
<i>H. splendidissima</i>	Praktvaxskivling	NT	2/6	2/7	3/11	0/19
<i>H. virginea</i>	Vit vaxskivling		2/6	6/7	4/11	3/19
Släkte <i>Melanoleuca</i>						
<i>M. albifolia</i>			0/6	0/7	0/11	1/19
Släkte <i>Mycena</i>						
<i>M. flavoalba</i>	Gulvit hätta		0/6	1/7	0/11	0/19
Släkte <i>Entoloma</i>						
<i>E. sericellum</i>	Bleknopping		0/6	1/7	2/11	1/19
Släkte <i>Amanita</i>						
<i>Amanita flavescens.</i>			1/6	0/7	0/11	0/19
Släkte <i>Macrolepiota</i>						
<i>M. mastoidea</i>	Puckelfjällskivling		1/6	0/7	0/11	1/19
<i>M. procera</i>	Stolt fjällskivling		0/6	1/7	0/11	1/19
Släkte <i>Geoglossum</i>						
<i>Geoglossum sp.</i>			0/6	0/7	1/11	1/19
<i>G. umbratile.</i>	Svart jordtunga		0/6	0/7	1/11	0/19

Diskussion

Detaljkommentarer till resultatet:

1. Resultaten av inventeringen avseende området Skäraskog kan betraktas som väntade, med undantag för lokal 4, vilken var oväntat bra och lokal 1, vilken gav ett oväntat svagt resultat, givet befintlig skötsel och trädbevuxenhet. Det klena resultatet från lokal 2 beror förmodligen på ett alltför sent påsläpp av bete.
2. Generellt för Svanås/Ängariket gäller att flera av ängarna har utökats under senare år och att ängssvampsfloran troligen kommer att öka under närmast följande år. I lokal 4 inom Svanås/Ängariket är det endast den södra delen av lokalen som lämpar sig för ängssvamp.
3. Inom området Lundby/Botillabo kan noteras att de öppna markerna runt ladugården i lokal 4 troligen skulle ge ett betydligt bättre resultat om det inte hade varit så torrt år 2005. I lokal 8 är det framförallt torrbacken som är bra för ängssvamp.

Allmänna kommentarer

1. De ängssvampar som påträffades fanns i regel på väldigt små partier inom större områden av ängs- och betesmark.
2. Inventeringsåret 2005 bjöd på en ovanligt torr höst vilket avspeglas i inventeringsresultatet. För att få en uppfattning om vilka arter de olika områdena och lokalerna hyser behövs flera inventeringar över en flerårsperiod för att på så sätt fånga upp variationen mellan åren. I komplexa och varierade områden med en mosaik av flera olika sorters habitat (t.ex. Lundby/Botillabo och Våraskröv) är det förmodligen extra viktigt med en serie av inventeringar över en längre period.
3. Det är viktigt att det finns mykorrhizabildande lövträd inom delar av områdena för att variationen av svampar ska bli så hög som möjligt.
4. Svampmycel kan leva kvar i marken i många år trots att habitatet förändras, t.ex. växer igen. Av denna anledning kan en restaurering av en ängs- och betesmark ha förutsättningar att leda till en återkomst av ängssvampsfruktkroppar även om den görs långt efter att bete och slåtter upphört.
5. För att bedöma en lokals lämplighet för ängssvampar bör man känna till lokalens historia, inom områden kan finnas tidigare lämpliga platser med ett levande svampmycel, vilka fungerar som en vilande refug för ängssvamparna.
6. Merparten av våra ovanliga ängssvampsarter är känsliga för förhöjda näringsnivåer i marker och skyr gödslade områden. Det är oklart hur stor gödslade effekt närvaron av betande djur har, men det kan inte uteslutas att ett långvarigt intensivt bete med en månghövdad kreatursbesättning kan leda till att ängssvampsfloran missgynnas, inte bara p.g.a. betet i sig utan också p.g.a. förhöjda näringsnivåer i marken.
7. En kraftig tramppåverkan av betande djur kan riskera att skada svampmycelet i marken givet vissa väderbetingelser, t.ex. perioder av kraftigt regnande.

Kort beskrivning av hur lokalerna bör skötas för att bibehålla/öka sin ängssvampsflora:

Svanås/Ängariket

- 1/ Hagtorpaängens vägkant: fortsatt slåtter är bra.
- 2/ Gammal bruksväg till Ryttaretorpsängen: fortsatt gräsklippning, det är viktigt att körvägen förblir mager.
- 3/ Hästbete mellan Norratorpa och Ryttaretorpaängen: fortsatt bete är bra.
- 4/ Lundholmaängen: bör slå och efterbetas (kort tid) senast september.
- 5/ Milstenen: fortsatt slåtter är bra.
- 6/ Klockaretorpaängen: fortsatt slåtter är bra.
- 7/ Sakristieängen: fortsatt slåtter och efterbete.
- 8/ Hagtorpaängen: fortsatt slåtter är bra.
- 9/ Pias äng: fortsatt slåtter är bra.
- 10/ Boket: fortsatt gräsklippning eller hellre slåtter och ingen spridning av konstgödsel.
- 11/ Norratorpaängen: fortsatt slåtter och efterbete. Djuren bör helst enbart beta ängen en kort period och ej samtidigt som vallen betas. Betet bör vara avslutat i mitten av september.
- 12/ Carinaängen: fortsatt slåtter och efterbete. Djuren bör beta ängen och restaureringsängen samtidigt men ej samtidigt som den intilliggande vallen betas. Betet bör vara avslutat i mitten av september.
- 13/ Ryttaretorpaängen: fortsatt slåtter och efterbete.

Våraskröv

Ingen svampplockning (inräknat husbehovsplockning) bör tillåtas inne i reservatet, idag är husbehovssvampplockning tillåten.

Område 1: betetrycket bör ökas.

Område 2: nuvarande skötsel bör bibehållas kompletterad med slyröjning vid behov.

Område 3: nuvarande skötsel bör bibehållas med reservation att den lilla fuktängen inte bör slå med slåtterbalk utan starrvegetationen i mitten bör sparas, slyröjning vid behov.

Område 4: nuvarande skötsel bör bibehållas kompletterad med slyröjning vid behov. Antalet björkar bör inte ökas.

Område 5: betetrycket bör ökas, slyröjning vid behov.

Område 6: nuvarande skötsel bör bibehållas kompletterad med slyröjning vid behov. Nedfallna ekgrenar bör samlas i en faunadepå.

Skäraskog

Ingen svampplockning (inräknat husbehovsplockning) bör tillåtas inne i reservatet, idag är husbehovssvampplockning tillåten.

1/ Södra reservatsdelen: bete till mitten av september, slyröjning.

2/ Norra reservatsdelen: fortsatt hävd, all grov död ved bör få ligga kvar (det gäller i synnerhet ask). Röjning av sly (dock ej ask).

3/ P-platsen: hävd som förut, endast enbuskar bör tillåtas att etablera sig.

4/ Väster om grusvägen utmed markerad stig: betestrycket bör öka, röjning av gran och sly behövs. Vuxna hasselbuskar bör ej tillåtas att föryngras.

5/ Väster om grusvägen på gammal åker: betestrycket bör öka, röjning av gran och sly behövs. Vuxna hasselbuskar bör ej tillåtas att föryngras.

6/ Öster om grusvägen, ängen närmast P-platsen: fortsatt slåtter och efterbete.

7/ Öster om grusvägen, övrig Natura 2000 mark: betestrycket bör ökas. Det inhägnade området bör förbli inhägnat fram till slutet av augusti. Bete fram till mitten av september. Björk, ek och lönn i anslutning till det inhägnade området bör tas bort. En, hassel, oxel och fågelbär bör få vara kvar. Slyröjning i hela området med reservation för en och vuxna hasselbuskar.

Lundby/Botillabo

Bete på de öppna slåtter- och ängsmarkerna bör vara avslutat i mitten av september.

Område 1: Kronobergs slåttergille slår ängen vilket de bör fortsätta att göra, betestrycket bör öka framförallt med nöt eller korta perioder av hästbete. Inget bete efter mitten av september, slyröjning vid behov.

Område 2: fortsatt fårbete, slyröjning vid behov. De trädbevuxna områdena med olika trädslag bör förbli trädbevuxna.

Område 3: området varken slås eller betas idag och är i dagsläget inte intressant som ängssvampslokal.

Område 4: fortsatt fårbete, slyröjning vid behov. Fuktängen varken slås eller betas vilket kan diskuteras i framtiden.

Område 5: fortsatt slåtter inom hela området kompletterat med efterbete av nöt.

Område 6: fortsatt slåtter.

Område 7: önskvärt med mer nötbete, samt viss röjning för att skapa fler öppna ytor.

Område 8: fortsatt slåtter kombinerat med efterbete.

Område 9: fortsatt hästbete.

Område 10: fortsatt hästbete.

Område 11: fortsatt hästbete.

Område 12: fortsatt nötbete.

Område 13: fortsatt nötbete.

Område 14: återinför bete och röj området.

Område 15: fortsatt hästbete.

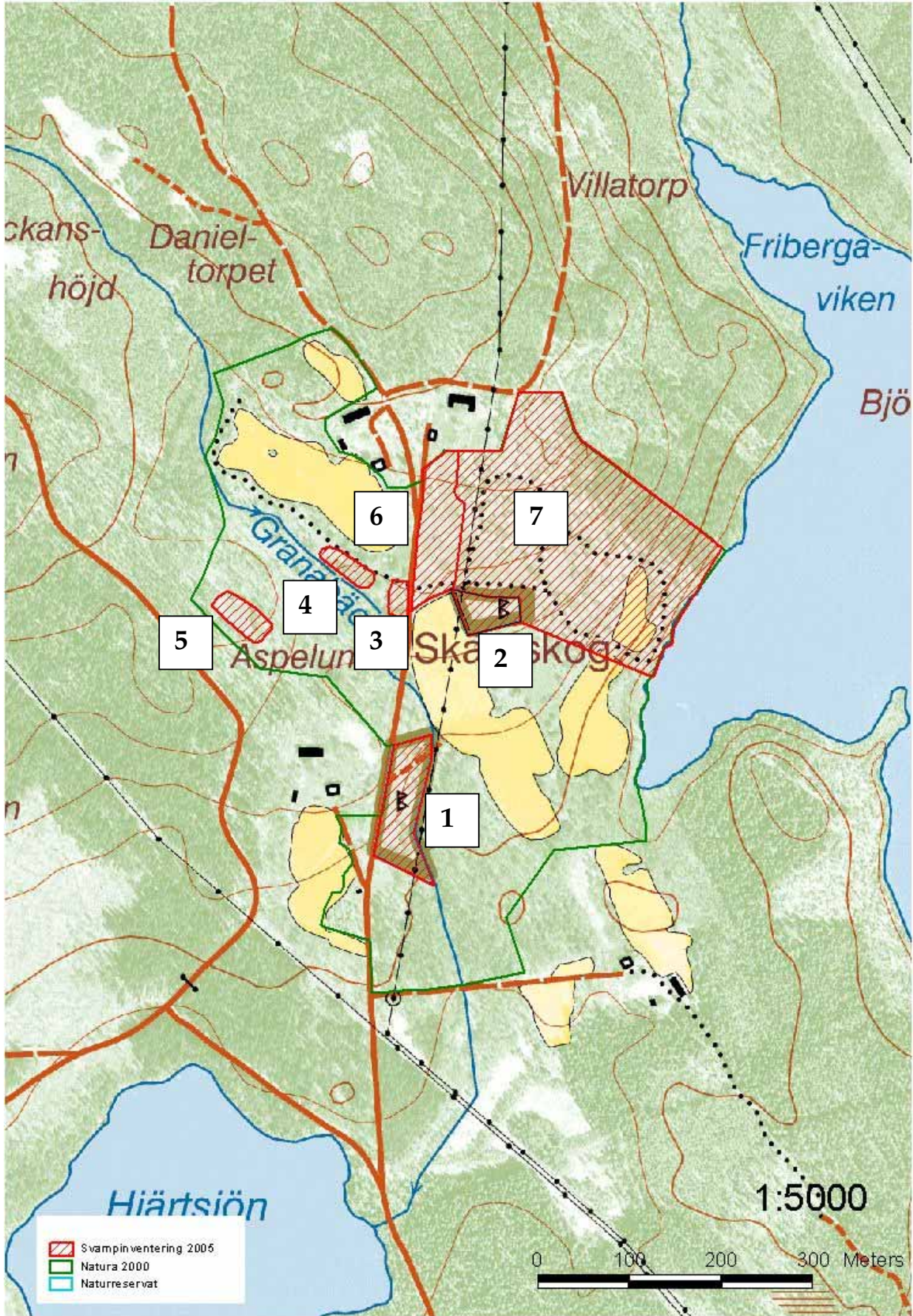
Område 16: kraftigt nötbete samt efterbete med häst. Området behöver röjas med hänsyn taget till befintliga hasselbuskar.

Område 17: skötseln av den inhägnade delen med slåtter och efterbete av nöt bör fortgå, övriga delar bör enbart betas av nöt.. Röjning vid behov.

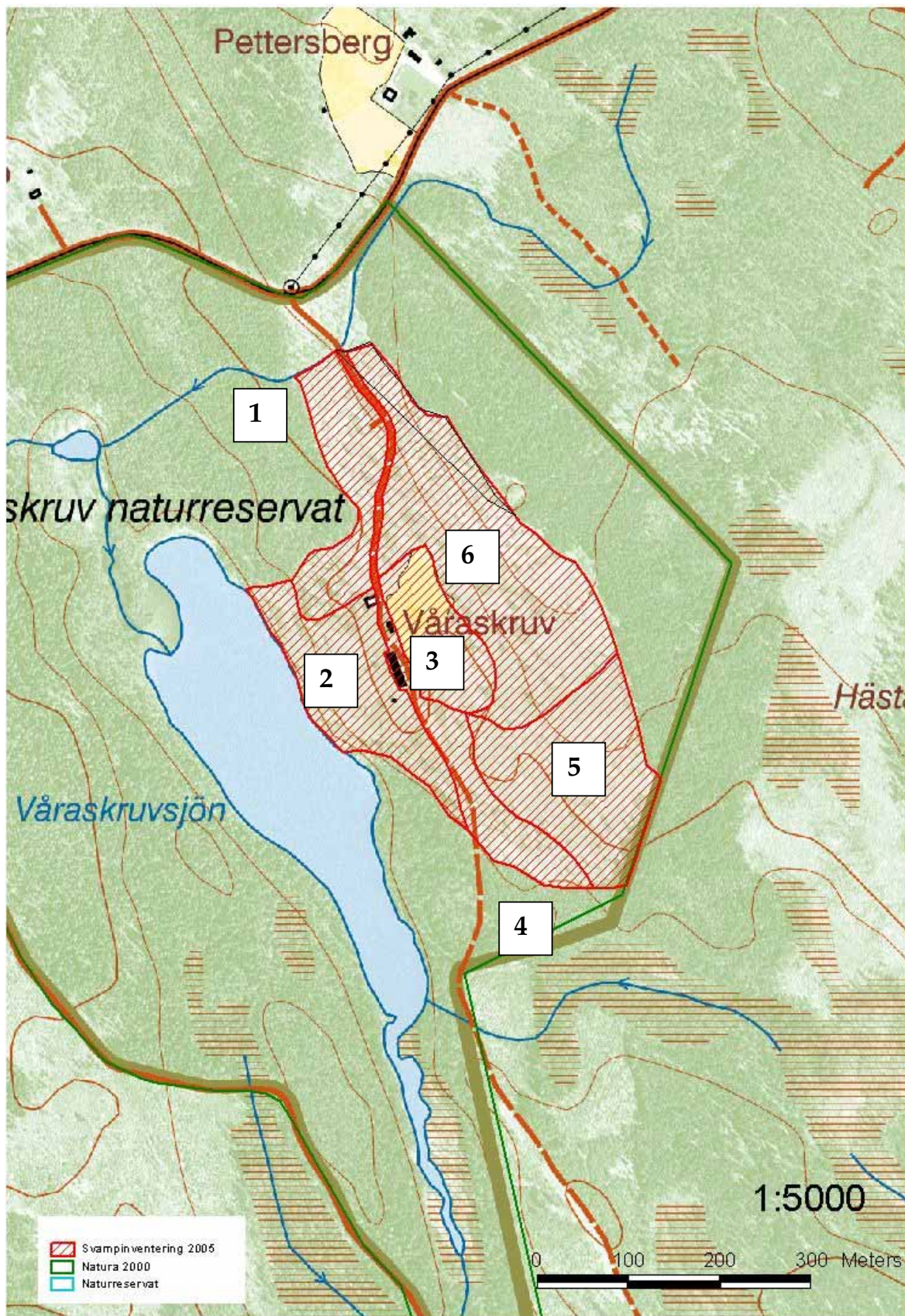
Område 18: bete av nöt enbart vore önskvärt.

Område 19: betestrycket bör ökas, men upphöra senast mitten av september.

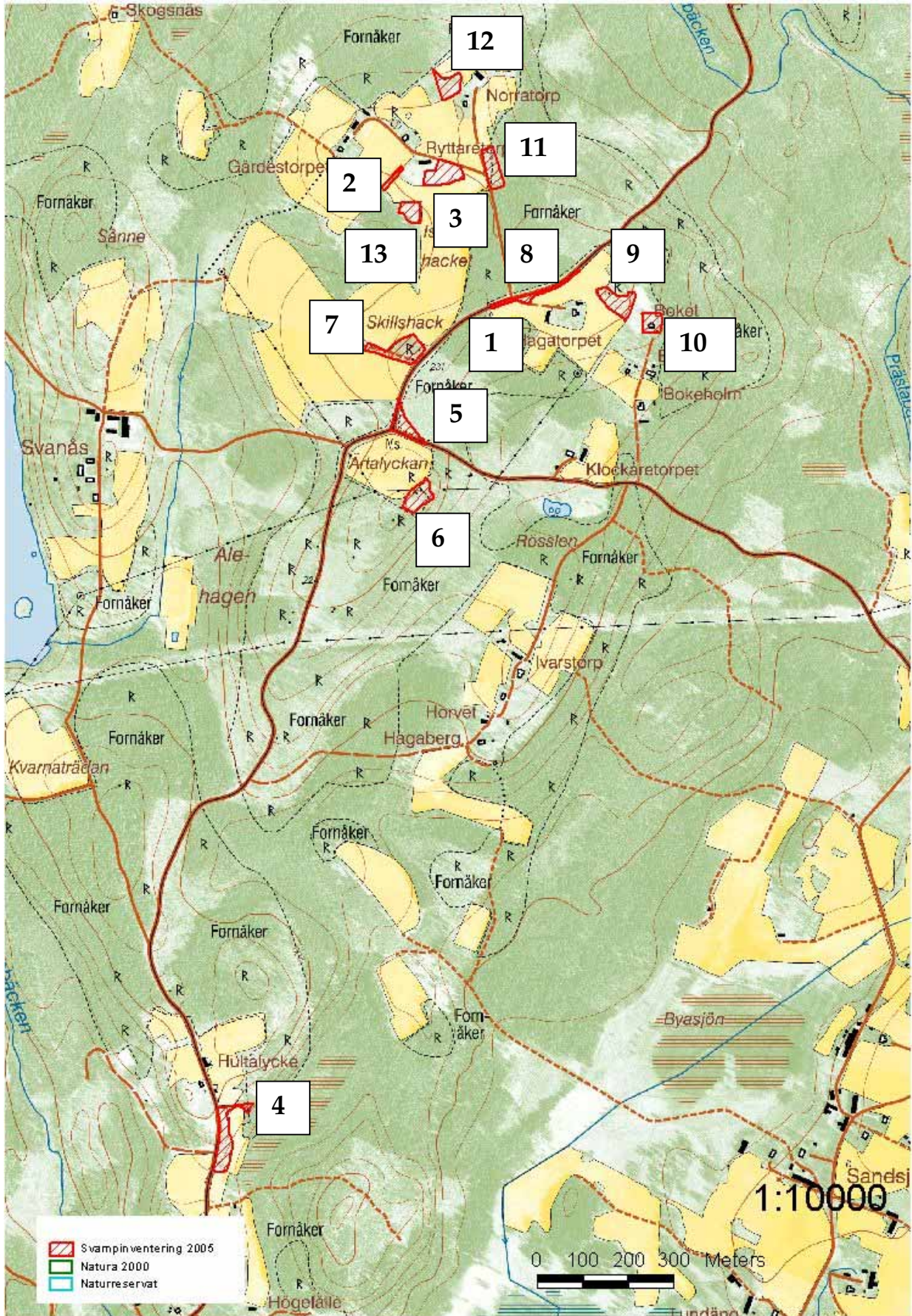
Skäraskog

Våraskruv

Svanås/Ängariket

Lundby/Botillabo

